БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 222 (1484)
10 НОЯБРЬ
СЕШАНБА
1959 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Областимиз меҳнаткашлари ҳам барча совет халқи сингари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 42 йиллигини баланд руҳ ва шоду-хуррамлик билан байрам қилдилар.

Совет кишилари Коммунистик партия раҳбарлигида КПСС XXI съезди томонидан чизиб берилган коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини муваффақият билан амалга ошириш учун астойдил курашаётганликларини намойиш қилдилар.

МОСКВА, 1959 йил 7 ноябрь. Қизил майдон. Мавзолей трибунасида.

В. Севостьянов фотоси (ТАСС фотохроникаси).

Улуғ Октябрь байроғи остида — коммунизм тантанаси сари, олға!

Қизил майдонда парад ва меҳнаткашлар намойиши

Совет кишилари Улуғ Октябрнинг 42 йиллиги байрамини ҳаётнинг ҳамма соҳаларида эришган муваффақиятлари учун қувончларга тўлиб кутиб олдилар. Шаҳар ва қишлоқлар, етти йилликнинг янги қурилишлари қизил алвонлар билан безанди. Музика, қўшиқлар, шодиёна сўзлар бирга қўшилиб кетди. Бу — бизни ғалабадан-ғалабага бошлаб бораётган Коммунистик партияга ўқилган мадҳия бўлди, озод меҳнатга, бахтли-саодатли ҳаётга, порлоқ келажакка — ҳозирдаёқ шуъласини соча бошлаган коммунизмга ўқилган мадҳия бўлди.

Ватанимиз пойтахти Москва буюк аккумулятор каби ранг-баранг байрам безакларининг ҳаммасини, шодлик садоларининг ҳаммасини ўзига сингдириб олди.

...Қизил майдон гўзал ва улуғвор. ГУМ биносида Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин портрети, КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқлари, жуда кўп байроқлар бор. Қадимий Кремль деворида эса СССР герби ва иттифоқчи республикаларнинг герблари социалистик Ватан халқларининг абадий дўстлиги символи бўлиб турибди.

Бутун майдон бўйлаб қўшин колонналари саф тортган. Гранит минбарларга КПСС Марказий Комитетининг аъзолари, СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатлари, ишлаб чиқариш новаторлари, донгдор колхозчилар, олимлар, адабиёт ва санъат арбоблари, чет эллик меҳмонлар тўпланганлар.

Меҳнаткашларнинг неча юзлаб вакиллари ГУМ биноси олдига қурилган минбарларга жойлашдилар.

А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, А. Н. Косигин, Д. С. Полянский ўртоқлар Мавзолейнинг марказий минбарига чиққанларида йиғилганлар уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари билан бирга минбарда Болгария Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, ташқи савдо министри Райко Дамянов туради.

Мавзолейнинг ўнг томонида машҳур ҳарбий бошлиқлар — Совет Иттифоқи ва қўшин турларининг маршаллари турадилар. Улар орасида 1917 йилда Совет ҳокимияти учун бўлган жангларда қатнашган собиқ қизил гвардиячилар, граждан урушининг қаҳрамонлари, Улуғ Ватан урушининг саркардалари бор.

Кремль соати ёқимли жаранглайди. Эрталаб соат ўн. СССР Мудофаа Министри Совет Иттифоқи Маршали Р. Я. Малиновский Спасс башняси дарвозасидан очиқ машинада чиқиб келади. Мавзолей рўпарасида министрни Совет Иттифоқи Маршали Н. С. Москаленко кутиб олади. Москва гарнизони қўшинларининг парад учун саф тортиб турганлиги ҳақидаги рапорт сўзлари тинч майдонда равшан эшитилади. Қисмлар олдидан айланиб ўтиш бошланади. Министр жангчилар билан саломлашади, уларни байрам билан қутлайди.

Майдон марказида саф тортиб турган минг кишилик оркестр Глинканинг «Яшна» деган гўзал мелодиясини ижро этади. Министр Мавзолей минбарига чиқади ва нутқ сўзлайди.

Совет Иттифоқи Маршали Р. Я. МАЛИНОВСКИЙ нутқи

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари!

Чет эллик ҳурматли меҳмонларимиз!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукумати номидан ҳамда уларнинг топширувига мувофиқ, сизларни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг қирқ икки йиллиги билан табриклайман ва қутлайман!

Мамлакатимиз Улуғ Октябрь байрамини коммунистик жамият қурилиши авж олдирилган шароитда нишонламоқда. Совет Иттифоқи халқлари КПСС XXI съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун баланд руҳ билан курашмоқдалар. Мамлакатимиз меҳнаткашлари Ленин партияси ва жонажон Совет ҳукумати теварагига маҳкам жипслашиб, экономика ва маданиятни яна гоят даражада юксалтиришга, ўз Ватанининг куч-қудратини яна ҳам оширишга муваффақ бўлмоқдалар. Етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақаси кенг қулоч ёймоқда.

Совет кишиларининг фидокорона меҳнати, фан ва техниканинг энг янги ютуқлари ишлаб чиқаришга жорий қилиниши натижасида халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари муваффақият билан ривожланиб бораётир. Ҳозирги вақтда саноат ишлаб чиқаришининг ўсиш суръатлари ўтган йилнинг шу давридагига қараганда юқоридир ва план топшириқларидан анча ошиқдир. Қишлоқ хўжалигимизнинг тўхтовсиз юксалиб бораётганлиги қонуний фахрланиш туйғусини туғдиради. Социалистик жамиятнинг бойликлари кўпайиб бориши билан бир қаторда совет кишисининг моддий ва маданий эҳтиёжлари ҳам тобора мукаммал қондирилмоқда.

Ватанимиз коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлидан, капитализм билан тинч иқтисодий мусобақада ғалаба сари дадил олға бормоқда.

Кейинги вақтларда рўй берган жуда катта воқеалар, чунончи: Ойга етиб борган иккинчи совет космик ракетасининг учирилганлиги, «Ленин» номли дунёда биринчи атом музёрар кемаси сафга кирганлиги, учинчи совет космик ракетаси учирилганлиги ва планеталараро автоматик станция Ойнинг орқа томонидан айланиб учиб ўтганлиги социалистик революция халқимиз учун очган чексиз ижодий имкониятларнинг энг ёрқин далиллари бўлди. Бу ажойиб вақеалар социализмнинг капитализм олдидаги шубҳасиз афзалликларини яна бир марта тасдиқлади. Совет ҳокимиятининг 42 йили мобайнида совет халқининг қандай катта муваффақиятларга эришганлигини бутун дунё олдида намойиш қилиб кўрсатди. Ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларнинг бузилмас иттифоқига, мамлакатимиз халқларининг қардошларча дўстлигига асосланган совет тузумининг улуғ кучи мана шу ажойиб воқеаларда ўз ифодасини топди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг қирқ икки йиллиги жаҳон социализм системасининг куч-қудрати мустаҳкамланиб бораётган вазиятда байрам қилинмоқда. Янги ижтимоий тузумнинг тантанаси учун биргаликда олиб борилаётган курашда социалистик мамлакатлар халқларининг бузилмас дўстлиги чиниқиб мустаҳкамланди, марксизм-ленинизмнинг ўлмас идеялари асосида уларнинг монолит бирлиги мустаҳкамланди.

Совет Иттифоқида социализмнинг тўла ва узил-кесил ғалаба қилганлиги, халқнинг коммунизм қурилишидаги муваффақиятлари, Хитой Халқ Республикаси ва Европа ҳамда Осиёдаги бошқа социалистик мамлакатларнинг муваффақиятлари бутун инсоният тараққиёти жараёнига ҳал қилувчи таъсир кўрсатмоқда. Жаҳон миқёсида кучларнинг нисбати тобора кўпроқ социализм фойдасига ўзгармоқда.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшашларидан иборат ленинча сиёсатни изчиллик билан амалга оширмоқдалар, барча мамлакатлар ўртасидаги дўстона ҳамкорликни ва аҳилликни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш учун астойдил курашмоқдалар.

Совет Иттифоқи иккинчи жаҳон урушининг қолдиқларини тезда тугатиш учун, Германия билан сулҳ шартномаси тузиш ва Ғарбий Берлиндаги оккупация режимини тугатиш учун, халқаро кескинликни юмшатиш ва «совуқ уруш»ни батамом тўхтатиш учун курашмоқда.

СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевнинг Америка Қўшма Штатларига қилган визити — ер юзида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун катта истиқболлар очаётган тинчлик ва дўстлик визити давримизнинг энг муҳим тарихий воқеасидир.

Ўртоқ Хрушчев Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясида Совет ҳукумати номидан ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисида таклифлар киритди. Бу таклифлар Совет Давлатининг чинакам тинчликсеварлик мақсадларини яна кучли равишда тасдиқлади ҳамда бутун прогрессив инсоният томонидан қизгин қувватланди.

Совет халқи, социалистик лагерь мамлакатларининг меҳнаткашлари ер юзидаги барча софдил кишилар Никита Сергеевич Хрушчевнинг тинчлик ишига янги зўр ҳисса қўшганлиги учун унга оташин миннатдорчилик ва буюк ташаккур изҳор қилмоқдалар.

Бироқ, бизнинг қуролсизланиш тўғрисидаги таклифларимиз қабул қилинмагунча, Американинг СССР теварагида жойлашган кўп миқдордаги ҳарбий базалари тугатилмагунча, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати мамлакатнинг қуролли кучларини юксак жанговар ҳолатда тутишни ўзларининг муқаддас бурчи, деб ҳисоблайдилар.

Совет Иттифоқи бошқа мамлакатларга ҳужум қилиш учун эмас, коммунизм қураётган халқимизнинг тинч меҳнатини мустаҳкам таъминламоқ учун ўз армиясини ва флотини мустаҳкамлайди. Совет Қуролли Кучлари ўзларининг тарихий вазифаси билан фахрланадилар ва Коммунистик партиянинг раҳбарлиги остида ўз зиммаларидаги олижаноб вазифани шараф билан бажаришга ҳамиша тайёр турадилар.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг қирқ икки йиллиги!

Яшасин коммунизм қураётган қаҳрамон совет халқи!

Яшасин ғалабалари билан шуҳрат қозонган, тинчликни, ўз социалистик Ватанининг давлат манфаатларини ва хавфсизлигини ҳушёрлик билан қўриқлаётган шавкатли Қуролли Кучларимиз!

Коммунизм учун курашда халқимизнинг синалган раҳбари — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар бўлсин!

Ура!

Шу сўзлар айтилиши билан «ура» садоси янграйди. Совет Иттифоқи давлат гимнининг улуғвор садоси жаранглайди. Кремль батареялари салют беради.

Қўшинларнинг тантанали юриши уни кўрган кишиларнинг ҳаммасини армиямиз учун, флотимиз учун завқлантирди ва фахрлантирди.

Парадни Ленин орденли ва биринчи даража Суворов орденли М. В. Фрунзе номидаги Қизил байроқли ҳарбий академиянинг офицерлари бошлаб бердилар. Бошқа ҳарбий академияларнинг офицерлари ҳам узлуксиз қарсаклар остида ўтиб турдилар.

Денгизчилар, РСФСР Олий Советини номидаги умумқўшин қўмондонлари тайёрлаб чиқарадиган Қизил байроқли Москва олий ўқув юртининг курсантлари, Москва ва Тула Суворов ҳарбий мактабларининг, Ленинграддаги Нахимов мактабининг ўқувчилари чиройли, шахдам қадамлар билан ўтдилар.

Бронетранспортерларнинг моторлари гуруллади. Қизил майдонга М. И. Калинин номидаги Суворов орденли Қизил байроқли Тамань гвардиячи моторлаштирилган ўқчи дивизияси кирди. Бу дивизия шу йил сентябрь ойида ўзининг йигирма йиллигини нишонлади. 1941 йил сентябрида у биринчилар қаторида гвардиячи номини олган эди.

Йиғилганлар ҳаво пиёда аскарларини самимий кутиб олдилар. «ГАЗ — 69 А» маркали машиналарда десантчилар ўтирар эди. Вездеходлар орқасидан ўзиюрар установкалар тўпларни олиб ўтди. Қизил байроқдаги бешта орден лентаси бўлинманинг шонли жанговар тарихидан далолат беради.

Тўпчиларнинг юриши улуғвор манзара бўлди. Шатак машиналарга тиркалган бутун-бутун артиллерия комбайнлари ўтди. Реактив техника, қўшалоқ зенит установкалар колоннаси ўтди.

Байрам ҳарбий паради халқимизнинг ўз армияси билан фахрланишга ҳақли эканлигини кўрсатди. Ғалабалар билан шуҳрат қозонган шавкатли Совет Қуролли Кучлари тинчликни, Ватанимизнинг давлат манфаатларини ва хавфсизлигини ҳушёрлик билан қўриқламоқдалар.

* * *

Ҳозиргина майдонни эгаллаб турган ҳарбий техника пастга, Васильевск томонга ўтиб кетди. Ҳарбий техника моторларининг гулдуроси ноябрь кунининг беғубор ҳавосига ёйилиб, эшитилмай қолди.

Гранит минбарларда турган меҳмонларнинг эътибори Тарих музейи томонига қаратилади. Шу томонда байрам шарафига безатилган ўнларча автомашиналар кўринади. Улар устида қизил байроқлар, ҳамма ранглардаги енгил шойи алвонларни, ёқимли яшил арча безакларини кўрамиз.

Ўзининг улуғ генийси билан миллион-миллион меҳнаткашларни порлоқ келажак учун курашга илҳомлантирган ва илҳомлантираётган кишининг, Октябрь революциясининг улуғ ташкилотчиси, Коммунистик партиянинг ҳамда дунёда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлатининг асосчиси Владимир Ильич Лениннинг катта рельеф портрети энг олдинда олиб келинмоқда.

Икки муҳим йил — «1917» ва «1959» йиллар рақамларининг заричовланиб туради, бу рақамлар ўртасида эса, сўнмас ўт — революциянинг машъали ёниб туради. Шу алангадан:

Яшасин Улуғ Октябрь! деган сўзлар ёзилган қип-қизил байроқ пайдо бўлгандай бўлиб кўринади.

Сўнгра, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзоларининг портретлари туширилган қизил шойи алвонлар кўринади. Жуда катта «VII» рақами ёқутдек ялтирайди, **«Муддатидан илгари!»** деган сўзлар бутун майдоннинг энини эгаллаб туради.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Тошкентдаги В. И. Ленин номли Қизил майдонда ҳарбий парад.

В. Салов фотолари

Улуғ Октябрь байроғи остида коммунизм тантанаси сари, олға!

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Автомашиналарда макетлар: қайноқ металл қуядиган катта чўмич, турбина, айланувчи шестерняларнинг макети ўрнатилган. Буғдойнинг саккиз метрли олтин бошоғи товланади. Космик ракета модели тутун чиқариб, гўё фазога томон учиб бораётгандай кўринади. Унинг ёнида бирбирлари билан ажаб қизиқ туташган кичик-кичик кумуш ранг шариклар — атомлар кўринади. Қизил алвонда: «Атом солдат бўлмасин, балки ишчи бўлсин!» деган сўзларни ўқиймиз.

Чиройли миллий кийимлар кийган қизлар мотоциклларда 15 та қардош совет республикаларининг байроқларини баланд кўтариб ўтганларида ва улар орқасидан мотоциклчилар қудратли социалистик лагерь мамлакатларининг байроқларини олиб ўтганларида, минбарларда қарсаклар чалинади.

Ер шарининг булутсиз кўм-кўк осмондек мовий алвонлар билан ўралган макети олиб ўтилади. Уни турли халқларнинг фарзандлари — совет олий ўқув юртларида ўқиб турган чет эллик студентлар кўтариб ўтадилар.

Бош колонна орқасидан майдонни гуллаб-яшнаётган ёшлар — ўн минг москвалик спортчилар эгаллайдилар. Уларнинг сафларида Прага ва Лондон, Рим ва Мельбурн, Стокгольм ва Варшава стадионларида Ватаннинг спорт шаънини кўп марталар ҳимоя қилган кишилар ҳам бор.

Спортчиларнинг:

Халққа — шарафлар! Партияга — шарафлар! Ҳукуматга — шарафлар! деб баб-баравар айтган табрик хитоблари майдон устида гумбурлайди.

Байрам манзараси минут сайин гўзаллашиб боради. Музика ва қўшиқлар тўхтовсиз янграйди. Пойтахтнинг Ленин, Киров, Москворецкий, Красная Пресня, Совет, Свердлов ва бошқа районлари меҳнаткашлари вакилларининг колонналари майдонга ўн қатор саф тортиб кира бошлайди. Энг олдинда Москва байроғи, завод ва фабрикаларнинг юзларча байроқлари олиб келинмоқда. Ҳар томонда пролетариатнинг улуғ устозлари К. Маркс, В. И. Лениннинг портретлари, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарларининг портретлари бор.

Москва саноатининг вакиллари — машинасозлар ва пўлат эритувчилар, тўқимачилар ва пойафзалчилар, автомашиналарнинг ва нодир мураккаб асбобларнинг ижодкорлари, кимёгарлар, бинокорлар, энергетиклар, темир йўлчилар ўтадилар...

Биринчи соатсозлик заводининг ишчилари олиб ўтаётган катта ва ялтираб турган соат милида: «Кучимиз соат сайин ошмоқда» деган ёзув кўринади.

Пойтахт меҳнаткашлари етти йилликнинг биринчи йилини муваффақият билан тугалламоқдалар. Саноат корхоналарининг коллективлари ўн ойлик планни муддатидан илгари бажардилар. Панно ва транспарантлардаги рақамлар шу вақт ичида шаҳар корхоналарида 100 та автоматик, ярим автоматик линиялар, механизациялаштирилган поток ва конвейер линиялари ўрнатилганлигини, машина ва асбобларнинг 380 та янги хилларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилганлигини билдиради.

Лихачев номидаги автомобиль заводи меҳнаткашларининг колоннаси устида олиб ўтилаётган йирик-йирик ҳарфлар: коммунистларча яшайлик, ишлайлик ва ўқийлик, деган сўзларни ташкил этади. Бу корхонада қарийб тўрт минг киши коммунистик меҳнат коллективларининг аъзолари бўлишдек фахрли ҳуқуқни олиш учун курашмоқда. Владимир Ильич номидаги завод, «Красний пролетарий», «Фрезер» заводлари, шунингдек Москва темир йўлининг ёшлари коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари номини олиш ҳуқуқига эга бўлиш учун кураш ҳаракати кенг қулоч ёйганлигини намойишда рақам ва плакатлар воситаси билан баён қилдилар. Валентина Гагановадан ўрнак олиб, мингминглаб ўртоқларини етти йилликни амалга ошириш учун курашнинг олдинги сафларига бошлаб борган саноат новаторларининг портретлари баланд кўтарилган.

Минбарлардан:

— Коммунизм қурувчиларнинг биринчи сафларида бораётган коммунистик меҳнат бригадаларига, ишлаб чиқариш илғорларига ва новаторларига шарафлар бўлсин! — деган сўзлар эшитилади.

«Красний пролетарий» босмахонасининг ишчилари ўзлари босиб чиқарган «Тинч ва дўст бўлиб яшайлик!» деган китобнинг макетини олиб ўтадилар. Бу китоб Совет ҳукумати бошлиғи Н. С. Хрушчевнинг Америка Қўшма Штатларига қилган тарихий сафари ҳақида ҳикоя қилади. Колонналарнинг байрам безакларида «**Тинчлик**» сўзи юзларча ва минглаб марта такрорланади. Бу сўз шу кузда ҳар бир киши учун айниқса аҳамиятли ва азиз бўлиб қолди. Н. С. Хрушчевнинг Америкага қилган визити, батамом ва ёппасига қуролсизланиш тўғрисидаги таклиф мустаҳкам ва узоқ тинчлик бўлишига ер юзидаги оддий кишиларда умид туғдирди. Намойишчилар қиличдан плуг ишловчи ишчини кўрсатувчи таъсирли, ранг-баранг панноларни баланд кўтариб ўтадилар. «Қиличдан омочлар ясаймиз» деган ажойиб монументал ҳайкал халқларнинг қуролсизланиш сари интилишларининг символи бўлиб қолмоқда.

Мавзолей ёнидан совет олимлари ўтадилар. Минбарлардагилар ажойиб машиналар ва мураккаб асбобларнинг ижодкорларини, инсониятнинг космосга етиш тўғрисидаги асрий орзусини ҳақиқатга айлантирган ажойиб учиш аппаратларини вужудга келтирувчиларни қарсак чалиб табриклайдилар. Шу кузда планетамизнинг йўлдоши — Ойнинг «шуҳрати» ҳаддан ташқари ошди. Шунинг учун ҳам майдоннинг турли томонларида Ой сурати кўп. Биз паннода Ойнинг нариги томонидаги Москва денгизини, марказий тепалиги бўлган Ломоносов кратери, марказий тепалиги бўлган Циолковский кратери, Жолио-Кюри кратери... деб ном олган денгизларни, ажаб қизиқ тизма тоғларни ва текисликларни кўрамиз. Планеталараро станция модели ҳавода қайта-қайта кўринади. Бу станция жуда ажойиб топшириқни бажарди: у, Ойнинг бизга кўринмайдиган томонини суратга олди. Бошқа колонналарда эса, ҳозирги вақтда Болтиқ денгизида сузиб юрган «Ленин» номли дунёда биринчи атомоход шаклини, қудратли ҳаво кемаси — «ТУ-114» самолётининг шаклини кўрамиз. Мамлакатимиз булардан ҳам ажойиб кашфиётлар бўсоғасида турган бўлса, ажаб эмас!

Ҳозир бўлганларнинг чеҳраларида табассум аломатлари пайдо бўлади. Космик кеманинг макети баландда сузиб ўтади. Унинг очиқ қопқоғидан юзлари қип-қизил икки бола бошларини чиқариб туради. Улар кичкина қўлларини ёқимли қилиб силкитиб, теваракдагиларни табриклайдилар ва кеманинг тепасида қизил ҳарфлар билан ёзилган «Биз космосга чиқамиз» деган сўзларни кўрсатадилар.

Қизил майдондан намойишчиларнинг янги-янги колонналари ўтадилар. Кишилар майдонга кириш биланоқ беихтиёр қадамларини секинлатадилар. Ҳар ким ҳам Кремль деворлари ёнида, Ватанимизнинг юраги бўлган жойда туриб, узоқроқ завқланишни хоҳлайди. Намойишчилар партия ва ҳукуматнинг Мавзолей минбарида турган раҳбарларини қарсаклар чалиб, қизғин табриклайдилар, минбардан ҳам москваликларга самимий табрик сўзлари эшитилади.

Ранг ва безаклар тез-тез ўзгариб туради. Кузнинг мўл совғалари — дон, сабзавот ва меваларнинг суратлари туширилган кўп ранг-баранг алвонларни кўрамиз. Уларни К. А. Тимирязев номидаги Москва қишлоқ хўжалик академияси студентлари ва ўқитувчиларининг колоннаси олиб ўтмоқда. Бўлажак агрономлар, зоотехниклар, қишлоқ хўжалик механизаторларининг қўлларида буғдойнинг катта олтин бошоқлари, маккажўхори сўталари, мева тўлдирилган вазалар, чорвачиликнинг тез суръатлар билан ривожланаётганлигини кўрсатувчи паннолар бор.

Энергетиклар олиб ўтаётган алвонга: «Коммунизм — Совет ҳокимияти плюс бутун мамлакатни электрлаштиришдир» деган сўзлар ёзилган.

Байрам колонналарида бинокорлар кўп. Москвада янги уй-жойлар қурилмаётган битта ҳам район йўқ. Шу етти йилликда москваликлар 700 мингга яқин янги квартира оладилар. Бинокорлар шу йилнинг ўзидагина москваликларга 60.000 квартира тайёрлаб бердилар.

Свердлов ва Совет районлари колонналари чиройли ва катта. Намойишчиларнинг сафларида маданият ходимларини, санъат арбобларини кўрамиз. Большой, Малий, Бадиий ва бошқа театрларнинг эмблемалари баланд кўтарилган. Майдондан актёрлар, композиторлар, рассомлар, архитекторлар ўтадилар...

Намойишчилар баланд кўтариб ўтаётган алвонларда барча мамлакатлардаги қардош коммунистик ва ишчи партияларга — тинчлик, халқларнинг миллий мустақиллиги учун, демократия ва социализм учун курашда ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг авангардига оташин табрик сўзларини ўқиймиз. Юнларча алвонларда тинчлик учун, демократия учун, социализм учун курашаётган барча халқларга қаратилган қардошларча табрик сўзлари ёзилган.

Колонналарнинг ўтиши икки соат давом этди. Пойтахт меҳнаткашлари Коммунистик партия теварагига жипс бирикканликларини, КПСС XXI съезди белгилаб берган етти йиллик планни муддатидан илгари бажаришга тайёр турганликларини намойиш қилиб кўрсатдилар.

Кишини тўлқинлантирувчи намойиш тугади. Байрам намойишининг охирида ёшлар Қизил майдондан гулдасталар ва қизил байроқлар олиб ўтадилар. Улуғ Октябрга салют бергандек осмонга ҳамма рангдаги неча юзлаб ҳаво шарлари парвоз қилади. Физкультурачилар халқимизнинг шиори бўлиб қолган:

— **Коммунизм ғалабаси сари, олға!** деган сўзлар ёзилган катта алвонларни кўтариб ўтадилар. (ТАСС).

Мамлакатда байрам шодиёнаси

Улуғ Октябрнинг ҳар бир янги йиллиги — шундай бир янги юксак поғонадирки, бу поғонадан коммунистик келажакнинг аломатлари тобора равшанроқ кўринмоқда. Қирқ икки йил ичида бутун инсоният бахт-саодати йўлида ғоят буюк йўл босиб ўтилди, ғоят катта қийинчиликлар ва бу қийинчиликлар устидан қаҳрамонона ғалаба йўли босиб ўтилди.

Ленин партияси раҳбарлиги остида шу йил ичида эришилган жуда катта ишлардан фахрланиш тушунчаси совет халқининг 7 ноябрда — Октябрнинг қирқ икки йиллигини нишонлаш вақтида кўрсатган ғолибона байрам шодиёнасининг манбаи бўлди.

Шу куни **Ленин** шаҳрида бўлган байрам маросимида тўрт юз минг киши иштирок қилди. Нева дарёсида ҳарбий денгиз парадидан кейин Сарой майдонига меҳнаткашлар кириб келдилар. Улар етти йилликни бажариш учун олиб борилаётган курашда эришилган муваффақиятлар тўғрисида рапорт бердилар. Октябрь олди социалистик мусобақаси кунларида Ленинград шаҳри ва Ленинград иқтисодий районининг саноати 10 ойлик планни муддатидан илгари бажарди ва қўшимча равишда жуда кўп турли маҳсулот берди.

Киевда шу куни об-ҳаво ноқулай бўлганлиги сабабли меҳнаткашлар намойиши бўлмади. Киевликлар байрамни маданият саройларига, клубларга кўчирдилар. Украина металлурглари ва шахтёрлари кўмир чиқариш, чўян эритиш, пўлат ва прокат чиқариш юзасидан етти йилликнинг охирига планлаштирилган даражага беш йил ичида эришиш мажбуриятини олдилар.

Минскдаги намойиш Улуғ Октябрь вужудга келтирган, Коммунистик партия раҳбарлиги остида мамлакатимизни социал ва техника тараққиёти байроғини баланд кўтариб бораётган қудратли давлатга айлантирган янги кишини шарафлашга бағишланди. Белоруссия пойтахтининг марказий майдони байрамлардагидек чиройли қилиб безатилган. Бу ердан тантанали марш садолари остида машинасозлар ва пойафзалчилар, тўқимачилар ва қурувчилар, олимлар ва студентлар ўтдилар. Уларнинг ҳаммасида Ватаннинг шон-шуҳрати йўлида эришган ўз ғалабалари ҳақида гапирадиган сўзлари бор. Минск саноати 10 ойлик программани муддатидан илгари бажарди.

Бокуда Ленин номидаги майдон орқали пармалаш, қудуқлар қазиш, нефть чиқариш ва уни қайта ишлашнинг донгдор мастерлари меҳнат соҳасида эришган ғалабалари тўғрисидаги рапортларни кўтариб ўтдилар. Мамлакатимиздан узоқ ерларда катта ҳурматга сазовор бўлган нефть ва электротехника ускуналарининг ижодкорлари ўтдилар. Шина заводининг коллективи биринчи автопокришкани олиб чиққан. Бу автопокришка корхона конвейеридан байрам арафасида тушган.

Шу куни Арманистон пойтахти **Ереванда** олтин куз қуёши заррин нур сочиб турди. Маҳаллий гарнизон қисмларининг парадидан кейин Ленин номидаги майдон меҳнаткашлар билан тўлди. Улар ўзларининг эришган ютуқларидан мағрурланган ҳолда майдондан ўтдилар.

Шу куни Грузия пойтахти — **Тбилиси** шаҳри тантанали ва кўркам бўлиб кўринар эди. Руставели проспекти орқали қўшинлар ўтди. Улар кетидан байрам намойиши қатнашчилари бордилар. Шаҳар меҳнаткашлари ўзларининг эришган катта ютуқлари тўғрисида рапорт бердилар.

Латвия пойтахти — **Рига** шаҳрининг Комсомол набережнаяси байрам намойишларининг традицион жойидир. Бу ерда бундан 54 йил муқаддам чор жаллодлари томонидан отиб ташланган Рига ишчилари қон тўкдилар. Ёш советлар мамлакатини ҳимоя қилиш учун қизил латиш ўқчилари ана шу ердан фронтга жўнаб кетдилар. Улуғ Октябрь қатнашчилари — кекса большевиклар 7 ноябрда намойишчиларнинг биринчи сафларида бордилар.

Шу куни Эстония устида партия ҳақидаги, тинчлик ва коммунизм ҳақидаги қўшиқлар янгради. **Таллинда** ҳарбий параддан кейин марказий Ғалаба майдони орқали намойишчиларнинг аҳил меҳнат оиласи ўтди. Намойишчилар ўзларининг меҳнатда эришган катта ютуқлари ҳақидаги рапортларни кўтариб бордилар.

Октябрь байрами Литва халқига ҳам катта шодликлар келтирди. **Вильнюсда** бўлган байрам намойишида шаҳарнинг энг ёш корхонаси бўлган телевизион узеллари заводи биринчи марта қатнашди.

Олмаотада шу куни ҳаво очиқ бўлиб, куз қуёши нур сочиб турди. Ҳамма шаҳар ва қишлоқлардаги сингари бу ерда ҳам байрам кунида кўча ва майдонларда музика, ашула, шод-хуррамлик сезилиб турди.

Қирғизистонда Улуғ Октябрь байрами катта воқеага — бу ерда босма сўз рўёбга келганлигининг 35 йиллигига тўғри келди. 1924 йилнинг шу кунида республика тарихида биринчи газета — «Эркин тов» газетаси чиқди. Октябрга қадар ўз ёзувига эга бўлмаган халқ миллий адабиёт яратди, ўз саноатига, юксак даражада ривожланган қишлоқ хўжалигига эгадир.

Тожикистон Улуғ Октябрнинг 42 йиллиги арафасида мамлакатдаги пахтакор республикалар орасида биринчи бўлиб, давлатга 450 минг тонна пахта сотиш йиллик планини ўтган йилдагидан бир ой илгари бажарди. **Сталинободда** байрам намойиши шу сафардагидек ҳеч қачон бунчалик тантанали бўлмаган бўлса керак. Республикада энг юқори ҳосилли Ҳисор водиси колхозлари вакилларининг майдонга кириб келиши катта хурсандчиликка айланиб кетди. Пахта ортилган 500 машина музика садолари остида кетма-кет минбарлар ёнидан ўтди.

Туркманистон пойтахти **Ашхобод** шаҳри шу куни чаман бўлиб кетди. Байрам намойишини бошлаб берган ўқувчилар кўтариб олган гулдасталар, ғўза туплари, макет ва моделлар ёш гражданларнинг ҳаётга ва меҳнатга қандай тайёрланаётганликларини кўрсатиб турарди. Йигиришт тўқиш ва пиллакашлик фабрикаларининг меҳнаткашлари, Ашхобод магистралининг темир йўлчилари, фан, адабиёт ва санъат арбоблари минбарлар ёнидан ўтдилар.

Кишиневда бўлган намойишда юзлаб диограмма ва чиройли паннолар молдаван халқининг қаҳрамонона меҳнатини кўрсатиб турарди. Ғоят катта қилиб ишланган «34» рақами Молдавия иқтисодий районида шунча корхонанинг етти йилликнинг биринчи йили планини бажариб бўлганлигини билдириб турар эди.

Совет ҳукумати томонидан Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 42 йиллиги муносабати билан Катта Кремль саройида ўтказилган қабул маросими муҳим воқеанинг якуни бўлди. Қабул маросимида партия ва ҳукумат раҳбарлари, меҳнаткашлар, Совет Армиясининг вакиллари, чет давлатларнинг элчилари ҳозир бўлдилар.

Қабул маросимида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ҳозир бўлганларнинг гулдурос қарсаклари остида Октябрь социалистик революциясини қилган улуғ халқимиз шарафига, унинг эришган муваффақиятлари шарафига, Совет Иттифоқини яшнатиш шарафига табрик сўзлари айтди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси учун, ана шу партиянинг аъзолари учун, унинг раҳбарлиги остида келажакнинг чўққиси — коммунизм қуриш сари Ленин йўлидан бораётганларнинг ҳаммаси учун кўтарилган қадаҳ баланд руҳ билан кутиб олинди. Пировардида Совет ҳукумати бошлиғининг бутун дунёда тинчлик учун, урушнинг бўлмаслиги учун, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик бўлиши учун қадаҳ кўтариш ҳақидаги таклифи ҳозир бўлганлар томонидан ғоят қизғин кутиб олинди.

(ТАСС).

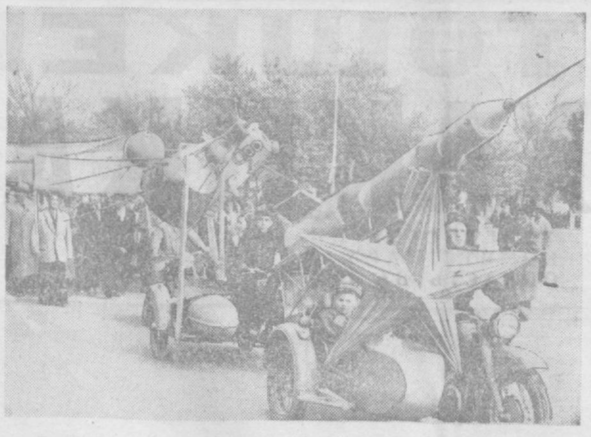

В. И. Ленин номли Қизил майдонда янги техника муваффақиятининг намойиши.

Областимиз шаҳарларида байрам тантанаси

ЧИРЧИҚ

7 ноябрь куни республикамизнинг ёш социалистик шаҳри барвақт уйғонди. Чиройли қилиб безатилган шаҳарнинг кенг кўчалари, обод майдонлари хушчақчақ кишилар билан гавжум бўла бошлади. Мана «Ўзбекхиммаш» заводи маданият уйи рўпарасидаги майдон. Трибунада шаҳар партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, меҳнаткашлар депутатлари шаҳар ва область Советларининг депутатлари, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари ва ишлаб чиқариш новаторлари турибдилар.

Байрам намойишини 9- ўрта мактабнинг ўқувчилари бошлаб берадилар. Ўқувчилар колоннаси ўтиб бўлгач, шаҳардаги меҳнат резервлари мактабларининг ўқувчилари майдонга кириб келадилар.

Мана майдонга «Чирчиксельмаш» заводи колоннаси кириб келмоқда. Ўн ойлик пландан ташқари бир неча эшелон минерал ўғит тайёрлаб республикамиз пахтакорларига совға қилган кимё комбинати колоннаси майдондан ўтганда улар шарафига табрик хитоблари янграйди. Шундан сўнг «Электромаш», тикув фабрикаси, Юмолоқ темир-бетон конструкциялари комбинати каби корхоналарнинг колонналари бирин-кетин майдондан ўтадилар. Бутун намойиш давомида Коммунистик партия ва Совет давлати, қаҳрамон ишчилар синфи ва бахтли ёшлик шарафига айтилган табрик хитоблари янграб турди.

ОҲАНГАРОН

Байрам куни шаҳар аҳолиси ясан-тусанган ҳолда барвақт кўчаларга чиқди. Байрам либосига бурканган шаҳарда ўйин-кулги, шод-хуррамлик ҳукм сурарди.

Социалистик шаҳарчадаги «Горняк» клуби майдонида байрам намойиши бўлди. Соат стрелкаси 10.30 ни кўрсатганида намойишчилар колоннаси трибуна ёнидан ўта бошлайди. Мана 9- шахтанинг азамат кончилари дадил одим ташлаб келмоқдалар. Улар Улуғ Октябрни кўмир қазиб чиқариш ўн ойлик планини муддатидан уч кун илгари бажариш билан кутиб олдилар. Майдонга кўмир разрезининг кончилари кириб келадилар. Улар ҳам катта байрамни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олганлар.

Намойишдан сўнг байрам шаҳардаги кинотеатрлар, ишчи клублари ва обод майдонларда давом этди.

БЕКОБОД

Шаҳарнинг Октябрь кўчасидаги театр майдони гўзал қиёфага кирган. Бу ерда соат 10.30 бўлганда байрам намойиши бошланди. Байрам парадини шаҳар мактабларининг ўқувчилари бошлаб бердилар. Шундан сўнг майдонга республикамизнинг фахри бўлган Ленин номидаги металлургия заводининг ишчилари кириб келадилар.

Цемент комбинати, 714-УНР, ҳунар билим юрти, 4- қишлоқ хўжалиги мактаби ва бошқа корхона ҳамда ташкилотларнинг колонналари ҳам жонажон Коммунистик партия ва халқпарвар Совет ҳукуматига бўлган ўз садоқатларини намойиш қилиб майдондан ўтадилар.

Шу куни шаҳарда байрам шодлиги ярим тунгача давом этди.

В. И. Ленин номли Қизил майдонда меҳнаткашлар намойиши.

В. Салов фотолари.

В. И. Ленин номли Қизил майдонда меҳнаткашлар, шаҳар мактаб ўқувчилари ва физкультурачилар намойиши.

В. Салов фотолари.

Ўзбекистон пойтахти Улуғ Октябрнинг шонли йиллигини байрам қилмоқда

Совет Ўзбекистонини «оқ олтин» мамлакати, олтин қўллар республикаси деб атайдилар. Етти йилликнинг коммунистик янгиликларини яратаётган ана шу қўллар 7 ноябрда ўзбек халқи буюк революцион байрамни кутиб олган мислсиз ғалабалар ҳақидаги тўлқинлантирувчи рапортларни қадимий Тошкентнинг кўчаларидан ва майдонларидан олиб ўтдилар. Сон-саноқсиз кишилар карнайларнинг даъват этувчи садолари остида социалистик миллатларнинг ҳаётбахш ҳамкорлигига асос қўйган, Шарқ меҳнаткашларининг севимли йўлбошчиси Ильичнинг бронзадан қўйилган ҳайкали қад кўтариб турган майдон томон интиладилар.

Ҳукумат уйи тепасида ССР Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари ҳилпираб турибди. Бинонинг пештоқида Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарларининг портретлари бор эди. Қизил алвонларда КПСС Марказий Комитетининг жанговар чақириқлари кўзга ташланади.

Минбарлар лиқ тўлган, уларда саноат ишлаб чиқаришининг новаторлари, колхоз ва совхоз далаларининг илғор кишилари, фан ва маданият арбоблари, СССР Олий Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари, министрлар, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, совет Армиясининг генераллари ва офицерлари турибдилар.

М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, А. П. Бизов, Г. А. Габрельянц, Р. Ғ. Ғуломов, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, А. Н. Рудин, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. О. Азимов, Ўзбекистон касаба союзлари Советининг раиси С. Н. Нуриддинов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ф. Х. Хўжаев, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Иброҳимов, Тошкент шаҳар ижроия комитети раиси вазифасини бажарувчи Х. А. Маърупов ва бошқа кишилар ҳукумат минбарига чиқадилар.

Эрталаб соат 10. Майдонда саф тортган қўшинлар қатъий сукунат сақлаб турибдилар. Парадга қўмондонлик қилувчининг рапорти янграб эшитилади. Қўшинлар Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони армия генерали И. И. Федюнинскийнинг байрам қутловини кучли «ура!» садолари билан кутиб оладилар.

Армия генерали И. И. Федюнинский парад қатнашчиларининг сафларини айланиб ўтиб, минбарга кўтарилади. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг топширувига мувофиқ Совет Армияси солдатлари, сержантлари, офицерлари ва генералларини, Тошкент шаҳри ва бутун Ўзбекистон меҳнаткашларини улуғ Октябрь социалистик революциясининг 42 йиллиги билан самимий табриклайди.

Бизнинг Ватанимиз, дейди қўмондон, ўзининг шонли байрамини коммунизмнинг янги ғалабаларини қўлга киритаётган вазиятда кутиб олмоқда. Совет кишилари коммунистик жамият қуришнинг партиямиз XXI съезди белгилаб берган улуғвор программасини баланд руҳ билан турмушга талбиқ қилмоқда. Етти йилликнинг биринчи йили ҳақиқатан ҳам жуда катта ютуқлар йили бўлди.

Совет Иттифоқи халқларининг қардошлик оиласида қўш орденли Ўзбекистон меҳнаткашлари етти йилликни амалга ошириш учун курашга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Республика саноати ўн ойлик планни муддатидан илгари адо этди. Кўмир, нефть, рангли металлар қазиб чиқариш, электр қуввати ҳосил қилиш, индустриянинг турли тармоқлари буюмларини ишлаб чиқариш анча кўпайди. Газ саноати муваффақият билан вужудга келтирилмоқда. Республикада фан ва маданият ғоят юксалмоқда.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги соҳасида катта муваффақиятларни қўлга киритди. Колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари бу йил пахтадан мисли кўрилмаган мўл ҳосил етиштирдилар. Улар ўз социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этиб, Ватанга камида 3 миллион 50 минг тонна пахта беришга қатъий бел боғлагандирлар.

Қўмондон Совет давлатининг ленинча ташқи сиёсатининг тантанаси ҳақида гапиради. Бу сиёсат Н. С. Хрушчевнинг Америка Қўшма Штатларига қилган тарихий миссиясида, унинг СССР Олий Советининг учинчи сессиясида қилган докладида ва сессия ҳужжатларида ўзининг ёрқин ифодасини топди.

Ғалабалар шуҳрати билан қопланган, Ватанимиз ва бутун социалистик лагернинг тинчлиги ҳамда хавфсизлигининг гарови бўлган шавкатли совет қуролли кучлари социализмнинг буюк ғалабаларини қўриқлаб турибди.

Қўмондоннинг табрик сўзларига жавобан бутун кенг майдон бўйлаб «ура» садолари янграб эшитилади. Байрам салютининг залплари гумбирлаб эшитилади. Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР гимнларининг тантанали оҳанглари улуғвор янграйди.

Ҳарбий парад бошланади. Майдондан қўшинларнинг бўлинмалари шахдам қадам ташлаб ўтади, ҳарбий техника ўтади. Совет Армиясининг жангчилари халққа, Коммунистик партияга ўзларининг чексиз садоқатларини, Октябрнинг буюк ғалабаларини бундан буён ҳам сезгирлик билан қўриқлаб туришга тайёр эканликларини намойиш қиладилар.

Қуёшнинг ёрқин нурларига тўлган, ям-яшил майсазор билан қопланган майдонга карнайларнинг садолари остида болалар чопиб кириб келадилар. Гўё минбарлар олдида ажойиб гулзор пайдо бўлгандек эди. Болалар бир-бирларининг қўлларини ушлашиб, гимнастика машқларини енгил ва чиройли бажарадилар.

Тошкент мактаблари ўқувчиларининг колонналари минбарлар олдидан ўтиб борганида «Бахтли болалигимиз учун партия ва ҳукуматга раҳмат!» деган сўзлар транспарантларда кўп марта қайта-қайта такрорланиб турди. Ёш намойишчилар политехника таълимининг, мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлашнинг дастлабки натижалари ҳақида ифтиҳор билан хабар қиладилар. Улар таълим устахоналарида тайёрланган буюмларнинг намуналарини, космик кемаларининг моделларини кўтариб ўтадилар. Уларнинг кетидан кечагина мактаб парталарида ўтирган ва бугунги кунда меҳнат резервлари билим юртларида мураккаб индустриал касбларни эгаллаётган — бўлажак пўлат эритувчилар, машинасозлар, тепловоз ҳайдовчилар, газ магистраллари қурувчилар ўтиб борадилар.

Қизил байроқлар шамолда ҳилпирайди. Лимма-лим тўлиб оқиб турган икки дарё сингари майдонга меҳнаткашларнинг колонналари кириб келади. Намойиш қатнашчилари Коммунистик партияни шарафламоқдалар. Мамлакатимиз ана шу партия раҳбарлиги остида шахдам қадамлар билан коммунизм сари бормоқда. Ернинг сунъий йўлдошлари ва планеталараро ракеталарнинг макетлари совет кишилари ижодий активлиги янги парвозининг рамзи сингари колонналар тепасида порлаб турибди. «Лунник»нинг кўкка қараб интилаётган модели гулдурос қарсакларга сазовор бўлади.

Ҳамиша бўлганидек, Октябрь революцияси номидаги завод коллективи олдинда бормоқда. Ана шу завод ветеранлари Ўрта Осиёда биринчилар қаторида Совет ҳокимияти учун кураш байроғини кўтарган эдилар. Бу корхона меҳнаткашлари республика ишчилар синфининг шонли революцион традицияларини эҳтиётлик билан сақлаб ва янада кўпайтириб, техникани тараққий эттиришнинг доимо биринчи сафларида турибдилар.

Шаҳардаги тўрт юз корхонанинг колонналари индустриал Тошкентнинг тобора ўсиб бораётган қувватидан, унинг Совет Шарқида йирик иқтисодий марказ сифатидаги роли тинмай ўсиб бораётганлигидан далолат беради. КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларини амалга ошириш натижалари кўзга яққол ташланиб турибди. Байрам юриши қатнашчиларининг сафлари устида янги машиналарнинг, автомат ва поток линияларнинг, оригинал конструкциядаги конвейерларнинг макетлари ва нусхалари кўзга ташланади.

Валентина Гагановнинг олижаноб ташаббусини Ўзбекистонда биринчи бўлиб қўллаб-қувватлаган тўқимачилик комбинатининг кўп минг кишилик коллективи майдонга кириб келганида майдонда самимий табрик сўзлари янграйди. Ана шу корхонанинг энг тажрибали ходимларидан 130 киши орқада қолаётган участкаларда ишлашга ўтиб, байрамгача ана шу участкаларни илғорлар қаторига чиқардилар. Ишчиларнинг зўр ғайрат билан ишлаши шаҳар саноатига йил бошидан бери пландан ташқари қарийб чорак миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш имкониятини берди.

Байрам либосидаги колонналар кўтариб келаётган қизил байроқларда пахта чаноқларининг суратлари кўзга ташланади. Ўзбек халқининг миллий ифтихори, унинг умумиттифоқ меҳнат тақсимотида қўшаётган салмоқли ҳиссасининг моддий ифодаси бўлган республиканинг асосий бойлиги ана шу эмблемада ўз ифодасини топган. Ўзбекистон меҳнаткашларининг бутун фикри-зикри пахтададир. Намойишчиларнинг чеҳраларида шодлик барқ уриб турибди. Уларнинг сафлари устида порлаб турган транспарантлар КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўладиган Пленумига умумхалқ докладининг сатрлари сингари ўқилмоқда. Шу кунларда республика далаларида ҳосил учун мисли кўрилмаган кўламда бошланган кураш ғолибона тугалланмоқда. Ўзбекистон пахтакорлари ҳеч қачон йиғим-терим ишларида бунчалик юқори суръатларга эришмаган эдилар. Пахта йиғим-теримида техникадан ҳеч қачон бу қадар кенг миқёсларда фойдаланилмаган эди. Қишлоқ механизаторлари етти йилликнинг биринчи йили олтин фондига 300 минг тоннадан кўпроқ пахта топшириб, мавсум топшириғини муддатидан олдин бажардилар. Қишлоқ меҳнаткашлари билан биргаликда шаҳарликлар ҳам ана шу ғалаба қувончини баҳам кўрмоқдалар. Улар умумхалқ тантанаси кунларида қудратли техникани ишонч билан ўз қўлларига олиб, ватан пахтачилигини янада юксалтиришни таъминлаган Валентин Тюпкога, Ғанишер Юнусовга, Меликўзи Умурзоқовга, Турсуной Охуновага, Жавод Кўчиевга ва Ўзбекистон далаларининг бошқа баҳодирларига қизғин салом йўллайдилар.

Мана, ажойиб пахта териш машинасини яратганлар майдондан ўтиб бормоқдалар. Минбарда турганлар пахта териш агрегатларининг яхшиланган нусхалари билан майдонга кириб келган «Ташсельмаш» заводининг конструкторлари ва ишчиларини қутлаб, қарсак чаладилар.

Панно ва транспарантлар пахта пойтахти бўлган Тошкентнинг мамлакатнинг пахтакор республикаларига мукаммал техника — трактор ва экскаваторлар, аниқ қилиб экадиган сеялкалар ва ёнғир ёғдирадиган установкалар ҳамда землесослар етказиб беришни тинмай кўпайтираётганлигидан ҳикоя қилиб турибди.

Етти йиллик янги қурилишларининг қаҳрамонлари минбарлар олдидан ўтиб борадилар. Ҳозирги вақтда республикада ҳар тўрт ишчининг биттаси қурувчидир. Янги завод, фабрика, мактаб, болалар муассасалари, клублар, турар жой биноларининг макетлари кўзга ташланади. Ўзбекистон қурувчилари Тошкентдаги уй-қуриш комбинатининг конвейеридан чиққан янги маҳсулоти — биринчи панеллардан йиғилган квартирани кўрсатганларида умумий жонланиш пайдо бўлади. Ҳа демай ана шу корхона ишга туширилиб, ҳар уч соатда ана шундай квартира тайёрлаб чиқара бошлайди.

Трибуналар олдидан олиб ўтилган Ўзбекистон янги қурилишларининг жуда катта харитасида «мовий олов» трассалари белгилаб қўйилган. Байрам арафасида Самарқандда газ машъаллари ёнди. Ер ости магистраллари Ўзбекистон пойтахтига тобора яқинлашиб келмоқда. Шаҳар ичида дастлабки газ қувурлари қурилмоқда. Тошкентда тўққиз мингтага яқин квартирага ҳозирдаёқ газ берилди.

Намойишчиларнинг кети кўринмайди. Корхоналарнинг колонналари олий ўқув юртлари, маданий оқартув муассасалари, санъат ва адабиёт ходимларининг колонналарига қўшилиб кетади. Байрам юришининг безакларида етти йилликнинг биринчи йилида ҳаётимизга кириб келган маданият университетлари, халқ театрлари, мактаб-бригадалар акс эттирилган. Ўзбекистоннинг ёзувчилари, композиторлари, рассомлари, артистлари халқ билан ўз алоқаларини мустаҳкамлаб бориб, ҳозирги замоннинг актуал темаларига бағишланган бир қанча қимматли асарлар яратдилар.

Фан ходимларининг колонналарида ҳар қачонгидан кўра кўп киши боради. Улар орасида янги тадқиқот муассасалари: механика институти, нефть ва газ институти, қурилиш институтининг ходимлари бор. Ўзбек олимларининг жаҳонда энг илғор совет фанига қўшаётган ҳиссалари тобора кўпаймоқда. Улар ўз ёрдамлари билан фойдали ер ости бойликларининг жуда йирик конлари очилганлиги, янги синтетик материалларнинг вужудга келтирилганлиги ҳақида, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини оширишнинг самарали усуллари ишлаб чиқилганлиги тўғрисида партия ва ҳукуматга рапорт бермоқдалар. Яқинда Тошкентда ишга туширилган атом реакторининг мутахассислари тадқиқотчилар қаторида фахрли ўринни эгаллаб турибдилар.

Йирик ҳарфлар билан ёзилган «Тинчлик» деган инсоний сўз мингминглаб плакатларда кўзга ташланиб турибди. Бутун Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари сингари ўзбек халқи ҳам Н. С. Хрушчевнинг Америка Қўшма Штатларига қилган тарихий миссиясининг илҳомлантирувчи натижаларини, ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисида Бирлашган Миллатлар Ташкилотида киритилган таклифни қизғин маъқуллаб, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг совет халқи ва барча прогрессив инсониятнинг туб манфаатларига жавоб берадиган тинчликсевар ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар.

Намойишчилар қардош коммунистик ва ишчи партиялар раҳбарларининг портретларини, социалистик лагерь мамлакатларининг меҳнаткашларига қизғин табрик сўзлари ёзилган транспарантларни кўтариб борадилар.

Ленин майдони баҳор айёмидагидек гўзал. Гоҳ у ерда, гоҳ бу ерда шўх қўшиқлар янграб, ёшлар рақсга тушадилар. Кўпгина намойишчилар мамлакатимиздаги барча миллатларнинг маънавий бирлигини ифодалаб, майдонга СССР халқларининг кийимларида келганлар. «Кўп миллатли социалистик давлатимизнинг куч-қудрати манбаи — СССР халқларининг қардошларча дўстлиги яшасин ва гуллаб-яшнасин!» деган сўзлар минбардан эшитилганда байрам намойиши қатнашчилари бу табрик сўзларини қизғин қўллаб-қувватлайдилар.

Совет халқи барча ғалабаларининг илҳомчиси ва ташкилотчиси, ер юзида ленинча ҳақиқатнинг жарчиси жонажон Коммунистик партия шарафига табрик сўзлари тинмай янграйди:

— Марксизм-ленинизм байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм ғалабаси сари, олға!

— Яшасин бутун инсониятнинг порлоқ келажаги — коммунизм!

Байрам юришини спортчилар тамомлайдилар.

Тошкент меҳнаткашларининг намойиши ўзбек халқининг Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитетига чексиз садоқати белгиси остида, бутун куч-қувватини коммунизм қуришнинг буюк ишига сарфлашга тайёр эканлиги белгиси остида ўтди.

* * *

Ўзбекистон пойтахтида халқ сайиллари ярим кечагача давом этди. Байрам салютининг чироқлари Тошкент оқшомини ёритиб юборди.

(ЎзТАГ).

Октябрь революцияси—халқлар йўлини ёритувчи машъал

Улуғ Октябрь социалистик революцияси 42 йиллигининг чет элларда байрам қилиниши

Бутун дунё меҳнаткашлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 42 йиллигини тантанали вазиятда нишонладилар. Чет эллардаги миллионларча кишилар шонли йилликка бағишланган байрам намойишлари, митинглари ва йиғилишларида қатнашдилар.

Инсоният тарихидаги энг улуғ кун байрами социалистик лагердаги мамлакатларда бирлик ва дўстликнинг қудратли намойишига айланди. Социализм мамлакатларининг меҳнаткашлари Октябрь 42 йиллиги кунида Октябрнинг ғолиб байроғи — марксизм-ленинизм байроғига чексиз содиқ эканликларини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатдилар.

Хитой халқлари Улуғ Октябрь социалистик революцияси байрамини совет халқи билан биргаликда тантанали вазиятда нишонладилар. Мамлакатнинг шаҳарларида улуғ байрамга бағишланган митинглар ва йиғилишлар бўлиб ўтди, совет кишиларининг ҳаётини тасвирловчи фотовиставкалар очилди, байрам концертлари уюштирилди, Пекин теплоэлетростанциясининг ишчилари ўз йиғилишларида Ленинград ишчиларига мактуб қабул қилдилар. Улар бу мактубда 100 минг киловатт қувватли ТЭЦ қурилишида ёрдам берганликлари учун қизғин ташаккур изҳор қиладилар.

Софияда ўтказилган байрам намойишида 200 мингга яқин киши қатнашди. Намойишчилар кўтариб борган жуда кўп ранг-баранг, плакатлар, макетлар, транспарантлар Совет Иттифоқининг коммунистик жамиятнинг кенг авж олдирилган қурилишида эришган ажойиб муваффақиятларини, бузилмас болгар-совет дўстлигини акс эттирди.

Бутун поляк халқи шонли кунни тантанали вазиятда ўтказди. 7 ноябрь эрта билан пойтахтдаги саноат корхоналари ва муассасаларининг делегациялари Варшавадаги Совет элчихонаси биноси ёнига кела бошладилар. Улар, совет халқига, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига самимий табрикларини изҳор қилиб, коммунизм қуриш йўлида янгидан-янги ғалабаларга эришувларини тиладилар.

Польшадаги ҳамма газеталар ўз сонларини шонли байрам кунига бағишладилар. «Трибуна люду» газетасининг улуғ байрамга бағишланган бошмақоласида, жумладан, бундай дейилади: 42 йил — бир авлоднинг умридан камроқ вақтни, тарихнинг минг йилликларига нисбатан қисқароқ вақтни ташкил этади. Аммо, Улуғ Октябрь социалистик революциясидан буён ўтган 42 йил бизга вақтни бошқача тушунишни, йиллар ва ўн йилликларнинг аҳамиятига бошқачароқ баҳо беришни ўргатади. Янги ижтимоий тузум шу йиллар мобайнида ҳал қилувчи соҳаларда устун эканлигини кўрсатди.

Мўғулистоннинг пойтахти Улан Баторда ҳам халқ қўшинлари паради ва меҳнаткашларнинг намойиши бўлди. Буюк Халқ хурали президиумининг раиси Ж. Самбу парад қатнашчилари ва намойишчиларни табриклаб, нутқ сўзлади.

Мўғулистоннинг ҳамма қисмида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 42 йиллиги байрами шодиёна вазиятда ўтди. Мўғуллар бу кунни катта миллий байрам сифатида нишонладилар.

Чехословакиянинг ҳамма газеталари 7 ноябрь сонини байрамга бағишладилар. Газеталар бошмақолалари ва редакцион мақолаларида, хотираларида, Прагада ва мамлакатнинг ҳамма қисмида бўлиб ўтган митинглар тўғрисидаги ҳисоботларида Улуғ Октябрни улуғлайдилар, халқларга социализм ва коммунизмга бориш йўлини очиб берган ва бутун дунёда тинчликни сақлаш йўлини кўрсатиб бераётган улуғ Совет давлатини ҳурматлаб тилга оладилар.

Албания газеталари «Октябрь революцияси инсониятга тинчлик ва халқлар ўртасида дўстликнинг ёруғ йўлини, коммунизм қуриш йўлини кўрсатиб берди» деган катта сарлавҳа остида КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари А. Б. Аристовнинг Улуғ Октябрь социалистик революцияси 42 йиллиги тўғрисидаги докладини босиб чиқардилар. «Зери и популлит» газетаси «Улуғ Октябрга шон-шарафлар!» сарлавҳали бошмақоласида Улуғ Октябрь идеялари барча мамлакатлардаги меҳнаткашларнинг тинчлик, демократия ва социализм учун олиб бораётган курашида уларни илҳомлантиради, деб таъкидлайди.

Германия Демократик Республикаси ва Румыния, Вьетнам Демократик Республикасининг меҳнаткашлари, хуллас, Октябрь кўрсатиб берган йўлдан бораётган социалистик лагердаги барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 42 йиллигини тантанали вазиятда нишонладилар, Совет Иттифоқи халқларининг коммунизм қурилишида янгидан-янги буюк муваффақиятларга эришувларини тиладилар.

Капиталистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари Октябрь байрамини пролетар бирдамлиги митинглари ва йиғилишлари билан нишонладилар.

Парижда Франция Коммунистик партиясининг ташаббуси билан тантанали митинг ўтказилди. Бу митингда жуда кўп киши қатнашди. Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари Жак Дюкло бу митингда табрик нутқи сўзлади ва у ўз нутқида социализм иши ва инсониятни озод қилиш йўлида қилган ҳамма ишлари учун Совет Иттифоқига ташаккур изҳор қилди.

Митингда Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Морис Торез катта нутқ сўзлада. «Биз бу йил, — деди Морис Торез, — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг йиллигини янада зўр қувонч ва янада зўр иштиёқ билан байрам қилмоқдамиз. СССР 1917 йилдан буён ҳеч қачон ҳозирги кундагидек зўр куч-қудрат ва обрўга эга бўлмаган эди. Жаҳон социализм системасининг афзалликлари ҳеч қачон ҳозиргидек яққол намоён бўлмаган эди».

Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари ўз нутқида Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсатига кўпроқ тўхталиб ўтди ва тинчлик идеясини социализмдан ажратиш асло мумкин эмаслигини кўрсатди. «Совет Иттифоқи, — деди у, — 42 йил мобайнида ўзининг тинчлик сиёсатига содиқ бўлиб келмоқда».

Брюсселда Бельгия Коммунистик партияси Марказий Комитети томонидан уюштирилган тантанали мажлис бўлиб ўтди. Бу мажлисда Бельгия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари Жан Блюм Октябрь революцияси тўғрисида доклад қилди. «Октябрь байрами, — деди Блюм, — совет кишиларининггина байрами бўлиб қолмай, балки бутун прогрессив инсониятнинг ҳам байрами, барча мамлакатлардаги меҳнаткашларнинг ҳам байрамидир».

Швеция Компартияси Стокгольм ташкилотининг тантанали йиғилиши Улуғ Октябрь байрамига бағишланди. Бу йиғилишда Швеция Коммунистик партиясининг раиси Хильдинг Хагберг доклад қилди.

Ироқ газеталарининг кўпчилиги шонли йилликка бағишланган мақолаларни кўзга кўринарли ўринларда катта ҳарфлар билан босиб чиқардилар. «Алхадара» газетаси «Октябрь революцияси халқларнинг йўлини ёритувчи машъал» сарлавҳали бошмақоласида ёзади: «Ўз озодлиги учун курашаётган халқлар Октябрь йиллигини табриклайдилар». «Аззамон» газетаси Октябрь революцияси халқаро миқёсда жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб қуйидагиларни ёзади: Октябрь «империализм ва агрессияга зарба берди, ўз озодлиги учун, миллий мустақиллик учун ва ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи учун курашаётган мустамлака халқларини қўллаб-қувватлади, халқларнинг тинч-тотув яшаши учун йўл очиб берди».

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 42 йиллиги муносабати билан СССР нинг чет эллардаги элчихоналарида катта қабул маросимлари ўтказилди. Бу қабул маросимларида чет давлатларнинг кўзга кўринган давлат ва жамоат арбоблари, дипломатия корпусининг аъзолари ва вакиллари, фан ва санъатнинг таниглиқ арбоблари, журналистлар ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

ВЕНГРИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ Н. С. ХРУШЧЕВГА СОВҒАСИ

БУДАПЕШТ, 8 ноябрь. (ТАСС). Улуғ Октябрнинг 42 йиллиги муносабати билан Будапештдаги «Ганц-Маваг» заводи эркаклар хорининг коллективи СССРнинг Венгриядаги элчихонаси вакили орқали Н. С. Хрушчевга совға — хор ашулалари ёзиб олинган граммофон пластинкасини ва Н. С. Хрушчев номига ёзилган мактубни топширди. Мактубда бутун дунёда тинчликнинг қарор топиши манфаатлари йўлида жуда катта куч-ғайрат сарфлаётганлиги учун Совет ҳукуматининг бошлиғига ташаккур билдирилади.

Мактуб авторлари ўртоқ Хрушчевга узоқ умр ва коммунизмнинг тезроқ ғалаба қилиши учун курашда муваффақиятлар тилайдилар.

АЛБАНИЯ МЕҲНАТ ПАРТИЯСИНИНГ 18 ЙИЛЛИГИ

ТИРАНА, 8 ноябрь. (ТАСС). Бугун Албания коммунистлари ва Албания Халқ Республикасининг барча меҳнаткашлари шонли йилликни — Албания Коммунистик партияси — ҳозир Албания Меҳнат партияси ташкил топган куннинг 18 йиллигини нишонламоқдалар.

Газеталар ана шу шонли кунга бағишлаб бош мақолалар ва бошқа материаллар босиб чиқардилар. «Зери и популлит» газетаси шуни таъкидлаб ёзадики, Албанияда Коммунистик партия ташкил топганлиги Албания халқининг тақдирида тубли тарихий бурилиш ясади. Партиянинг фашист босқинчиларига қарши муросасиз курашишга чақириғи, деб ёзади газета, бутун албан халқининг жанговар шиори бўлиб қолди. Бизнинг партиямиз ўз фаолиятида умидли компас — марксча-ленинча таълимотга, Совет Иттифоқи шонли Коммунистик партиясининг ҳар томонлама тажрибаси ва буюк намунасига амал қилганлиги туфайли ғалаба қилди. Партия ўзи ташкил топган кундан буён халқни Албания мустақиллигининг ва мамлакатда социализм қуришнинг гарови — Совет Иттифоқига нисбатан дўстлик ва муҳаббат руҳида тарбиялаб келди.

«Башкими» газетаси ўзининг бош мақоласида шуни кўрсатиб ўтдики, Албания Меҳнат партияси 18 йил ичида босиб ўтган шонли йўл албан халқи тарихида порлоқ даврни нишонлаб берди. Албан халқи ана шу партия туфайлигина ўз тарихида биринчи марта ишончли ва содиқ раҳбарга эга бўлди.

«ДИНАМО» — СССР ЧЕМПИОНИ

Москванинг «Динамо» командаси 1959 йил учун футбол бўйича СССР чемпиони бўлиб қолди. Бу команда 8 ноябрда ўтказилган ўзининг кейинги матчида Москванинг «Локомотив» командаси билан ўйнаб, 1:1 ҳисоби билан дуранг қилди. «Динамо» командаси 22 ўйинда 31 очко тўплаб, мамлакат биринчилигини тўққизинчи марта олишга муваффақ бўлди. 29 очко олган Москва «Локомотив» командаси иккинчи ўринни ва 27 очко олган Тбилиси «Динамо» командаси учинчи ўринни олди. (ТАСС).

Ҳарқандай об-ҳаво шароитида ҳам терим суръатини бўшаштирмайлик!

Пахтакор ўртоқлар! Қувончли кунлар яқинлашмоқда. Бир ғайратимизга ўн ғайрат қўшиб ишлаб, планни тезроқ бажариш учун курашайлик!

☆

Пландан ташқари 340 тонна

ОҚҚЎРҒОН. «Ленинобод» колхозининг пахтакорлари байрамолди социалистик мусобақасида актив қатнашиб, 6 ноябрда пахта тайёрлаш йиллик планини бажардилар. 703 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 28 центнердан «оқ олтин» сотилди.

Колхоз аъзолари ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб пландан ташқари 340 тонна пахта тайёрлаш ва давлатга сотиш мажбуриятини олдилар. Ҳозирги кунда ҳамма куч ва имконият шу мажбуриятни тўла бажаришга сафарбар қилинган.

Далалардан дараклар

Янгийўл. Ўртоқ Умарали Муҳамедов Киров номли колхознинг донгдор пахтакорларидан. У бошқараётган бригада аъзолари ишнинг кўзини билган бошлиқ раҳбарлигида пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Шу кунга қадар 110 гектар майдондан 40 центнердан ортиқ ҳосил йиғиб олинди. Бригадада ҳар гектар ер ҳисобига 52 центнердан ҳосил тайёрлаш учун қизғин кураш бораётир.

А. Жалолов.

Сирдарё. «Қизил Октябрь» колхозида планини бажарган бригадалар жуда кўп. Болта Юнусов ва Тошпўлат Акбаров ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар шулар жумласидан. Ҳар иккала бригадада шу кунга қадар 350—370 тоннадан пахта тайёрланди. Ҳозир бу илғор бригадаларнинг аъзолари ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил тайёрлаш юзасидан олган мажбуриятларини бажариш учун курашмоқдалар. Шунингдек, «Победа» колхозининг ўртоқ Ўсар Шомуродов бошлиқ бригадасида ҳар гектар ердан 28 центнердан ҳосил олиниб, план бажарилган эди. Бригадада пахта тайёрлаш қизғин бормоқда.

Т. Солиев.
О. Эргашев.

Суратларда: (чапдан ўнгга) Оққўрғон районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг кўпмингкилограммчи теримчиси ўртоқ Шуша Безгинова ҳозиргача 18 тонна пахта терди. Бўка районидаги «Бўка» совхозининг теримчиси ўртоқ Сора Эркинбоева доимо кундалик топшириқни 2 — 3 ҳиссага етказиб бажариб келмоқда. Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозининг аъзоси ўртоқ Омон Ўролова ҳозиргача 12 тонна пахта терди.

В. Салов ва М. Шевелев фотолари.

Лолахон опа

Лолахон опа учинчи этакни ҳам тўлдиргач, тушликка чиқишни хаёлига ҳам келтирмай яна этак тутиб теримга тушиб кетди. Опанинг чаққон қўллари олтиндай товланиб турган пахталарни битта ҳам қолдирмай терар, лекин хаёли бугунги район газетасида чиққан сводкада эди. «Нега колхозимиз иккинчи ўринга тушиб қолди? Охунбобоевчилардан бизнинг нимамиз кам». Шу вақт унга яқинлашаётган Тожибой ака билан нотаниш кишининг «ҳорманглар» деган сўзи унинг хаёлини бўлди. Опа қаддини ростлади.

— Саломат бўлинг, келинглар.

— Табриклаймиз опа. Кеча 150 кило пахта терибсиз.

— Қўй, партком ука. Мени қутлагандан кўра колхозни кўтар. Кўрдингми иккинчи ўринга тушиб қолибмиз.

— Ана, холос. Обба сизей. Топган гапингиз доим танқид эканда. Сизнинг довруғингизни эшитиб, газетадан мухбирлар ҳам келишибди.

— Мени ёзиб нима қиладилар. Бизнинг колхозда 50 га яқин кўпмингкилограммчи йигит-қизлар бор, шуларни ёзиш керак.

— Улар ҳақида ҳам ёзадилар, бу гал Сизни — деди Тожибой ака.

— Шундайми ука. Бўлмаса қулоқ солинг. Колхозимиз районда иккинчи ўринга тушиб қолди. Бунинг сабаблари кўп. Эшитишимча 1-бригадада 63 киши ўрнига 43 киши теримда эмиш. Уларнинг ичида дангасалари ҳам бор. Ҳамма иллат ана шунда. Шу бригадада Илёс деган бор. Кеча ўша 50 кило пахта терибди. Олдимда бўлганда роса адабини берардим.

Лолахон опадан бир-икки оғиз ўз тажрибалари ҳақида гапириб беришни сўрадик.

— Ўзим тўғримда нима ҳам дер эдим. Ўтган йили кузда раис Зарифжон «бизнинг колхозда ҳам бир-икки йил ишлаб, тажрибангизни ўргатинг», деган эди. Йўқ деёлмадим. Кел ўтсам ўтақолай, келиним билан ўғлим ҳам шунда дедим-да, ўтдим. Мана теримни ҳам бошлаб юбордик. Кунига 100—120 килограммдан тераяпман. Иш салқинда битади, дейман-у далага саҳарда, ғира-ширада чиқаман, кеч қайтаман. Даланинг ўзида овқатланаман. Айтадиган гапим шу, болам.

— Этагингиз бошқачами? — деб сўрадик.

— Буни ўзим тикиб олганман. Нега десангиз, у этакларда дарров чарчайсиз. Оғирлик фақат белга тушади. Бу этакка 15 — 18 кило пахта сиғади. Ҳа, унутибман, болам ҳам, келиним ҳам теримчи. Иккаласи мен билан мусобақалашган, ҳов ана улар.

— Лолахон опангизни келгуси йил бригадир қилиб кўтармоқчимиз, — деди партком Тожибой ака бизларга.

— Қўйинг, ука. Энди биз қариб қолдик. Бригадир ёшлардан бўлгани маъқул.

— Ана, холос. Ёш бўлатуриб ўзингизни қарига чиқарсангиз. Энди борган бўлсангиз 46 — 47 ларга боргансиз-да. Шу ҳам қариликми? 90 — 100 яшар чоллар звено, бригадирку. Айтгандай, опа бугун кечқурун идорада активлар йиғилиши бўлади. Колхозимизда айрим кунларда пахта тайёрлаш графигининг бажарилмаётганлиги муҳокама қилинади. Сиз ҳам боринг, ҳамма гапингизни айтасиз.

— Хўп, айтаман, партком укам. Ҳозирги кунда дангасалик қилсак, ёмғир ёки қор ёғса, осмонга қараб лабимизни ялаб ўтираверамиз. Шундай бўлмасин дейман...

Партком билан хайрлашгандан сўнг Лолахон опа шошила-шошила ўзини оппоқ инжулар қўйнига отиб, тез-тез тера бошлади. Лола опанинг қўли шундай тез ҳаракат қилар эдики, уни кузатиб турган кишининг кўзи қамашиб кетар эди.

Г. НУРУЛЛАЕВА,
О. ҒУЛОМОВА.
Ўрта Чирчиқ районидаги «Коммунизм» колхози.

☆

Кузги шудгор тезлаштирилсин

Будённий номли колхоз аъзолари жут-каноп экинларини уюшқоқлик билан йиғиштириб олиб, бўшаган ерларни пешма-пеш ҳайдамоқдалар.

— Биз, — дейди колхоз агрономи ўртоқ Хегай Дон-Дик, — ўтган йили экин ерларини кузда шудгор қилиб қўйганимиз учун ҳосил кўпайди. Кузги шудгор ҳар гектар ердан 20—30 центнердан ҳосилни кўпайтиришга сабаб бўлди. Натижада бу йил жут-каноп тайёрлаш давлат плани 140 процентдан ҳам ошириб бажарилди.

Колхоз правлениеси бу йил ҳам 1200 гектар ерни кузда шудгорлаш юзасидан зарур тадбирларни кўрди. Ҳайдов тракторларининг барвақт ремонтдан чиқарилиши орқасида уларнинг ҳаммаси унумли ишлаяпти. Ҳар бир трактор 7 гектардан ерни шудгор қилаётир. Ҳозир 750 гектар ер 27 — 30 сантиметр чуқурликда ҳайдалиб қўйилди. 90 процент ер суперфосфат солиниб ҳайдалди. Тракторчилар учун ҳамма шароит яратилган. Улар иссиқ устки кийим-бош билан таъминланган. Мазали овқатлар қилиб берилмоқда. Колхоз агрономи ерларни шудгорлашни юқори агротехника қоидаларига мувофиқ ўтказиш юзасидан қаттиқ назорат ўрнатган.

«Родина» колхозида ҳам ер ҳайдаш яхши ташкил этилган. Ҳозир колхоздаги экин майдонининг 60 процентдан кўпроғи шудгор қилиниб қўйилди. Қисқа вақтда тракторчи ўртоқ Ян Александр ўзининг «ДТ-54» трактори билан 220 гектар ерни шудгорлади. У шудгор қилган ер аъло сифатга қабул қилинди. Очил Искандаров, Абдул Жамилов каби тракторчилар ҳам самарали ишлаб, кунига 7 — 8 гектардан ерни шудгор қилмоқдалар.

Ворошилов номли, Сталин номли илғор колхозларда ҳам бўшаган ерларни шудгор қилиш тез суръатлар билан олиб борилмоқда.

Бу йил Қуйи Чирчиқ районида 18 минг гектарга яқин ер шудгор қилиниши керак. Бу ишни қисқа вақтда уюшқоқлик билан ўтказиш учун ҳамма колхозда ҳам тўла имконият бор. Гап ана шу имкониятлардан тўла фойдаланиб, ҳар бир ҳайдов тракторининг унумли ишлашига эришишда қолди. Бу эса кузги шудгорни об-ҳавонинг қулай кунларида ўтказиш имконини беради.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Бекободдаги металлурглар шаҳарчасида янги саноат моллари магазини очилди. Яқиндагина қуриб битказилган 22 квартирали уй-жой биносининг пастки қаватига жойлашган бу магазинда 8 та бўлим бор. Магазин ходимлари асосан ёшлардан иборат. Харидорлар уларнинг хизматидан мамнун. Суратда: маданий моллар бўлимининг сотувчиси Л. Нургалимова харидорлар хизматида.

А. Заблоцкий фотоси.

ҚИРҒИЗИСТОНДАН ХАТ

Бу ерларда Пржевальский саёҳат қилган

Пржевальский шаҳридан 12 километр узоқда 9 гектарлик кенг майдонда ажойиб парк бор. Бу паркни шаҳар аҳолиси яқиндагина барпо қилган. Парк ичкарисига кичкинагина бино жойлашган. Бу бино марказий Осиё табиатини биринчи марта илмий асосда ўрганган сайёҳ, олим Н. М. Пржевальский музейидир.

...Музейда фотосурат, расм ва географик карталар деворларга осиб қўйилган. Айрим ҳужжатлар махсус полкаларда сақланмоқда. Улуғ рус сайёҳига турли давлатларнинг Фанлар академиялари томонидан берилган олтин медаль ва ёрлиқлар ҳам бу ерда эҳтиётлик билан асраб келинмоқда. Пржевальскийнинг Тибетда бўлганлигини тасдиқловчи нодир суратлар айниқса диққатингизни тортади. Пржевальский марказий Осиёга қисқа вақт ичида беш марта саёҳат қилган. Жумладан, ҳозирги Қирғизистон территориясидаги Иссиққўлда бир неча марта бўлган.

1888 йилнинг октябрида у, марказий Осиёга бешинчи марта саёҳат қилади. Шу саёҳат даврида ич терлама касали билан оғрийди. У касалликка эътибор бермай, саёҳатни давом эттириш мақсадида Қоракўл (ҳозирги Пржевальск)га жўнайди. Бу ерда олимнинг касали янада оғирлашади.

Ўлимидан бир неча соат илгари ўртоқларига шундай васият қилган эди:

«Мени Иссиққўлнинг қирғоғига кўминглар. Аммо қабримни сув ювиб кетмасин».

Шунингдек, у ўз қабри устига «Сайёҳ Пржевальский» деб ёзиб қўйишларини ҳам илтимос қилган эди. Олимнинг бу васияти бажо келтирилди.

Пржевальский вафот этгандан сўнг, 1889 йил 11 мартда Қоракўлни Пржевальск номи билан аташга қарор қилинди. 1893 йилда эса Иссиққўл қирғоғида Пржевальскийга ҳайкал ўрнатилди. Унинг бўйи 9 метрга яқин. Ҳайкалда тасвирланган қоя устига бронзадан ясалган лочин қўндирилган. У ақл-идрок ва жасурлик символидир.

Иссиққўл қирғоғида барпо этилган паркда қад кўтариб турган ёдгорлик ва бу ердаги музейни совет кишилари зўр қизиқиш билан томоша қиладилар, олим-сайёҳ хотирасини ҳурмат билан эсга оладилар.

Г. НАБОЙШЧИКОВ.

Санаторийда спорт

Областимизнинг «Яланғоч» санаторийсида спортнинг ҳамма турлари билан шуғулланиш учун барча имкониятлар яратилган. Бу ерда дам олаётганлар ўртасида спорт турлари бўйича тез-тез мусобақалар ўтказиб турилади.

Яқинда санаторийда шахмат бўйича шахсий биринчилик учун мусобақа ўтказилди. Мусобақада жуда кўп киши қатнашди. Даволанаётганлар орасида биринчиликни Виктор Аржиевский, иккинчи ўринни эса Павел Лим олди.

Биллиард бўйича ўтказилган турнирда эса 20 киши иштирок этди. Биллиардчилардан 5 киши финалга чиқди. Финал мусобақаларида А. Нуждин, М. Марданжин ўртоқлар яхши натижаларга эришдилар.

Санаторий маъмуриятининг дам олувчилар ўртасида ташкил қилаётган бундай спорт мусобақалари уларнинг вақтларини кўнгилли ўтказишлари, яхши дам олиб, шифо топишларига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

А. КИМ.

Телевизор экранида

10 НОЯБРДА

19.30. Мактаб ўқувчилари учун рус тилида эшиттириш «Таня революционерка» деган телеинсинеровка.

20.00. Сўнгги ахборот.

20.20. Улуғ немис шоири Иоганн Фридрих Шиллер туғилган куннинг 200 йиллигига бағишланган эдабий эшиттириш.

20.50. «Неаполга саёҳат» деган ҳужжатли фильм.

21.40. Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш ва концерт.

Редактор ўринбосари:
М. ҚОРИЕВ.

9 НОЯБРГАЧА ҚАНЧА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунлик ўсиш		Мавсум бошидан бери	
	Ҳаммаси	Машина билан	Ҳаммаси	Машина билан
Пискент	0,31	2,71	105,34	144,29
Қуйи Чирчиқ	0,15	—	104,04	164,43
Гулистон	0,25	1,34	102,06	92,79
Бўка	0,21	1,38	100,54	123,97
Юқори Чирчиқ	0,70	—	98,01	100,33
Боёвут	0,78	1,71	96,49	90,70
Сирдарё	0,39	0,49	96,46	98,16
Оққўрғон	0,44	—	94,79	107,41
Орджоникидзе	0,47	0,40	92,60	127,50
Бекобод	0,71	0,44	90,87	62,86
Чиноз	0,39	0,13	90,01	133,80
Янгийўл	0,42	—	88,20	100,52
Ўрта Чирчиқ	0,56	—	87,93	104,93
Жами	0.46	0,86	95,16	105,42

Бу аёлга ҳамма раҳмат дейди

Кейинги уч ой ичида қилинган ишларга якун ясалганда сут соғувчи Мария Меркулованинг мусобақадоши Ким Мариядан ўзиб кетганлиги маълум бўлиб қолди.

— Ғайрат қилибсиз, — деди ферма мудири Мария опанинг қўлини қисиб, — биринчиликни қўлдан бермаслик учун бундан кейин ҳам суръатни бўшаштирманг.

— Хотиржам бўлинг, — жавоб берди камтарлик билан Меркулова. Йиллик планимизни муддатидан илгари ортиғи билан бажариш учун курашамиз.

Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозига бориб, ферманинг илғор кишилари тўғрисида сўрасангиз каттадан-кичик бир оғиздан Мария опанинг номини тилга олади. Улар кўпинча Ким Мария ҳам абжир сут соғувчилардан, у мусобақада гоҳ ўзиб кетиб, гоҳ сал орқада қолиб келмоқда. Лекин бу ғайратли сут соғувчимиз ҳам кундан-кунга суръатни кучайтирмоқда деб жавоб беришади.

Биз Мария Меркуловани ўз боқимидаги соғин сигирларни прогулкага олиб чиқиб, уёқ-буёғини қашилаб турган бир пайтда учратдик.

— Бу тилсиз жонивор ҳам худди сиз билан бизга ўхшаб яхши овқатланишни, яхши парвариш қилинишни талаб қилади, — дейди Мария опа, — иннайкейин мен сизга айтсам ҳар бир сигирнинг ҳам ўзига яраша «характери» бўлади. Сут соғувчи боқимидаги сигирларни яхши ўрганиши, уларнинг ҳар бирини тушуниб шунга яраша муомала қилиши керак. Шунда сигир сутини аямайди. Мана шу сиз кўриб турган сигирларнинг прогулкасини ўз вақтида қилиб турмасам ёки прогулка вақти озроқ қисқариб қолса борми, дарров хафа бўлиб сутини камайтириб юборади. Демак, кўп сут соғиб оламан десангиз сигирларга ўз вақтида ем-хашак, сув бериб туришдан ташқари, ана шу оддий қоидаларга амал қилиш керак. Биз доим шундай қилиб келмоқдамиз.

Сўнгра ферма мудири бизга кейинги вақтда қўлга киритилган ютуқлар, илғор сут соғувчиларнинг иши тўғрисида сўзлаб берди. Юқорида таъриф қилганимиз Мария Меркулованинг боқимида 21 та соғин сигир бор экан. Планда бу сигирлардан 47 минг 350 литр сут соғиб олиш кўрсатилган. Район советининг депутати, фидокор сут соғувчи Мария опа ғайрат ва ташаббус билан ишлаши туфайли ҳозиргача 40 минг литр сут соғиб олибди. Сигирлар мазали силос, хашаки лавлаги, шелуха сингари турли хил озуқалар билан боқилаётганлиги туфайли улардан соғиб олинаётган сутнинг мойлилик проценти ҳам чакки эмас. Шу ферманинг ўзида тайёрланаётган сариғ ёғни колхозчилар ҳузур қилиб истеъмол қиладилар, мазали қатиқ, сутни симириб чанқов босишганида серғайрат сут соғувчиларнинг меҳнатидан миннатдор эканликларини айтадилар.

Мария опанинг мусобақадоши Ким Мария ҳам сут соғиб олишда ғайратига-ғайрат қўшиб ишлаётганлигини юқорида айтган эдик. Ким шу колхозда униб-ўсган ёш сут соғувчи, берилган топшириқни бажариш учун сидқидиллик билан ҳаракат қилади. Ҳар бир ишда бошқаларга ўрнак бўлиш учун курашади. Боқимидаги сигирларни ҳеч вақт тортиқтириб қўймайди. Шунинг учун ҳам улардан тобора кўп сут соғиб олмоқда. У ҳозиргача ўз боқимидаги ҳар бош соғин сигирдан 1900 литрдан ошириб сут соғиб олди. Мария Ким бу миқдорни йил охиригача 2100 дан ошириш учун астойдил курашмоқда.

«Правда» колхозининг сут-товар фермасида ишловчи сут соғувчилар, молбоқарлар, бузоқбоқарлар аҳолини сут, қатиққа сероб қилиш учун бу йил ҳам ўтган йилдагидек ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Кўплаб силос бостириб қўйилганлиги, ем-хашак мўл тайёрланганлиги туфайли бутун ёз даврида сигирлар ширали озуқа билан ўз вақтида таъминлаб турилди.

Фермада 240 та соғин сигир бор. Бу сигирлардан ҳозиргача 1800 литрдан сут соғиб олинди. Сут соғувчилар бир-бирлари билан мусобақалашиб ишлаб, белгиланган планни ошириб бажариш учун курашмоқдалар. Бу мусобақада Мария Меркулова ва Ким Мариялар олдинда бормоқдалар.

— Биз чорва қишловига ҳам ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрдик, — дейди ферма мудири, — маккажўхоридан ҳар бош сигирга 11—12 тоннадан мўлжаллаб силос бостирдик, бошқа турдаги ем-хашаклардан ҳам мўл-кўл жамғардик. Чорвадорларимиз молларни қишдан соғлом чиқариб олиш учун барча имкониятга эгалар.

Н. РИХСИЕВ.

Суратда: ўртоқ Мария Меркулова. М. Нуриддинов фотоси.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/XI да **Макр ва муҳаббат**, 11/XI да **Алишер Навоий.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/XI да **Масхарабозлар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/XI да **Нурхон.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 24/XI гача **Олег Лундстрем** қўл остидаги **жаз-оркестрининг концертлари.** Кеч соат 8 да бошланади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 11/XI дан **Қизиқчилик кечаси.** Украин цирки гастролининг давоми ва **А. Шаг** аттракциони.

«ВАТАН» (қишки), «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Олтин эшелон.**

СОБИР РАҲИМОВ номли — эрталаб соат 10 да **Истедод**, кундуз ва кечқурун **Олтин эшелон.**

НАВОИЙ номли — эрталаб соат 10 да **Никита Сергеевич Хрушчев Америкада**, кундуз 11 да **Юрашек**, кундуз 4 да **Гуллар очилганда**, қолган сеансларда янги кинокомедия **Алло, сиз номерда янглишибсиз!**

«ИСКРА» — кундуз ва кечқурун **Алло, сиз номерда янглишибсиз!** 3- залда кеч соат 10-25 минутда **Ҳувуллаган даштда.**

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — эрталаб соат 9 яримда **Никита Сергеевич Хрушчев Америкада**, кундуз ва кечқурун **Олтин эшелон.**

«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — кундуз ва кечқурун **Олтин эшелон**, кундуз соат 3 да **Никита Сергеевич Хрушчев Америкада.**

10 ноябрь кеч соат 7 да, Тошкент округ офицерлар уйида

КИНОҲАВАСКОРЛАРИНИНГ ШАҲАР ЙИҒИЛИШИ

Кун тартибида: 1) Киноҳаваскорларининг Бутуниттифоқ конференцияси якунлари. 2) Ҳаваскорлар суратга олган кинофильмларни кўриш.

Ўзбекистон кинематографиял ходимлари союзи Ташкилот бюроси.

К. Е. ВОРОШИЛОВ НОМЛИ «ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА

водопроводчи слесарлар, токарлар, фрезерчилар, расточниклар, электромонтёрлар, тунукасозлар, кочегарлар, юкчилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Сельмаш кўча, 2-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (4-трамвайнинг «ТашМИ», 16 ва 8-автобуснинг «Сельмаш» остановкаси), Телефон — 33-230.

Тошкентдаги «ГОРОСВЕШЧЕНИЕ» конторасига

электрик инженерлар ва техниклар, ҳар хил разрядли электромонтёрлар, шофёрлар, сувоқчи-бетончи, автослесарь, сваркачи, ёрдамчи ишчилар, электромонтёр шогирдлари

керак

Адрес: Пролетар кўча, 26-уй

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140 Пропаганда бўлими — 34808, 136 Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040.135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 10359. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б-1889.